

Országos növényvédelmi előrejelzés a szántóföldi és kertészeti kultúrákban 2026.08.26.

Augusztus 20.-a után egy frontnak köszönhetően átmeneti mérséklődés következett be hazánk időjárásában. Néhol záporok, zivatarok kísérték az enyhülést, de nagy mennyiségű csapadékot sajnos továbbra sem hoztak. A lehullott eső heterogén eloszlásban fordult elő országszerte, míg a Dunántúl és az északi országrész egyes területei kisebb-nagyobb mennyiségű csapadékban részesültek (5-40 mm), addig továbbra is voltak olyan területek, ahol a szárazság csekély mértékű enyhülésének az esélye sem adatott meg. Az egy-egy esőzést követően a talajnedvesség értékek változása is csak nagyon kismértékű volt, akár a felső 5 vagy 15 cm-es réteget tekintjük. Így tehát a talajok alacsony víztelítettsége továbbra is probléma maradt.

Az éjszakai minimum hőmérsékletek 11-14 °C között, a nappali felmelegedés 28,0-32,0 °C között alakult az időszakban.

Az őszi vetésű növények tarlóinak hántása, ápolása a száraz talaj állapotok miatt a legtöbb területen még mindig várat magára. Ott ahol 10-20 mm körüli eső esett, a talajmunkáknak rövid időn belül nekiálltak, különösen a repcének szánt területeken.

A repce tarlókon (ahol sikerült korábban tarlóhántást végezni) a **repce árvakelés** lassan fejlődik, ritka, szik-legfeljebb valódi 2 leveles állapotú. Az árvakeléseken a **bolha kártétel** gyenge-közepes fokozatú (2-3 skála fokozat), a száraz, meleg időjárás miatt várhatóan erősödő mértékű lesz.

Az árvakelésekre megkezdődött a **repcedarázs** betelepődése is (káposzta állományokban szintén), tojásrakás, lárvakelés még nem tapasztalható.

KUKORICA

A kukorica állományok még mindig vegyes képet mutatnak (viaszérés-teljes érés), habár túlnyomórészt többé-kevésbé felszáradó növényeket láthatunk. A kártevők egyedszáma és kártételi veszélye erőteljesen csökkenő.

A **kukoricamoly** rajzása észlelési szintűre apadt a fénycsapdáknak, a második nemzedék kártételének erősödése minimális volt. A legtöbb területen csökkent a **gyapottok bagolylepke** imágóinak száma, általában 1-3 db imágó/4 nap mennyiség jellemző. A csövégi kártételek alakulása nagyon változatos, ezzel együtt a kártételek nyomán kialakult gombás fertőzések mindenütt fellelhetők. Elsősorban az *Aspergillus* sp., *Penicillium* sp. és *Fusarium* sp. kórokozók kisebb, ámde lassan növekvő penészgyepei figyelhetők meg a csuhélevelek alatt, különösen az esősebb területeken.

A **kukoricabogár** egyedszáma csökkenő tendenciát mutat, ellenben több monokultúrás területen még mindig magas az egyedszám. A tojásrakás sikeressége továbbra is megkérdőjelezhető, hiszen a talaj nedvesség viszonyai alig változtak.

A **takácsatkák** a még zöld állományokban folyamatosan megfigyelhetők, azonban kártételüknek már nincs jelentősége.

NAPRAFORGÓ

A napraforgó aratását megkezdték az Alföld-i régióban. Az idei évben a napraforgóra is jellemző volt (a súlyos aszálytünetek mellett) a heterogén fejlettség, nemcsak az országrészek között, hanem akár egy-egy táblán belül is. Ezért indokoltá válhat egy-egy állomány **deszikkálása** is, melynek elvégzése időszerű.

Főleg a napraforgó állományokban, de a tábla széleken is jellemző a **parlagfű** gyakori előfordulása. A deszikkálást a gyomnövény virágzása is indokolhatja, hogy ezzel is csökkentsük környezetünk pollen terhelését (1. fotó).

1. fotó: Virágzó parlagfű napraforgóban (2026.08.25.)

A még valamennyire zöld állományokban az alternária foltjai a leveleken, tányérokban valamint a makrofómia és nagyrészt a táblák szélein a szklerotínia tünetei még jól beazonostíthatóak (2. fotó). Az erdő közeli területeken fokozódó vadkár, illetve mérsékelt madárkár is tapasztalható. Lehetőség szerint mielőbbi betakarítás javasolt.

1. fotó: Mikroszkleróciumok a makrofómias napraforgó szárban (Fotó: Tűh A., 2026.08.25.)

SÁSKÁK

A sáskák jelenléte továbbra is számottevő az alföldi megyékben. A táplálékul szolgáló természetes növénytakaró és a termesztett növények felszáradása, folyamatos visszaszorulása miatt táplálékforrásaik egyre szűkösebbé válnak. A még megmaradt vegetáló, zöld kultúrák ezért fokozott kártételnek vannak kitéve (Tunyoginé Búzás Ilona).

KERTÉSZETI KULTÚRÁK

A különböző gyümölcsök érése, betakarítása folyamatos (alma, körte, szilva, őszibarack).

Betegségek tekintetében nem következett be jelentős változás, leszámítva az éró, illetve rovarkártételt (vagy egyéb mechanikai sérülést) elszenvedett gyümölcsöket, melyeken **erősödtek a monília tünetei**.

Almában az **aknázómolyok** (almalevél-sátorosmoly, lombosfa-fehérmoly, almalevél-aknázómoly (25-30 db/csapda/4 nap)) rajzása tovább mérséklődött. Folyamatosan de szintén alacsony egyedszámban rajzik az **almamoly** (5-12 db imágó/csapda/hét).

Szilvában általában csökkenő, de folyamatos a **szilvamoly** rajzása (20-80 db imágó/csapda/hét), ahogy őszibarackban is kitartóan csapdázható a **keleti gyümölcsmoly** (30-110 db imágó/csapda/hét) és minimális számban a **barackmoly** (1-3 db imágó/csapda/hét) is.

A csapdázás alapján tervezett rovarölőszeres kezelések alkalmazásánál mindenképp vegyük figyelembe a készítmények élelmezés egészségügyi várakozási idejét!

Az idei évben, a vártnál mintegy két héttel korábban kezdődött meg a különböző szőlőfajták szürete. Növényegészségügyi szempontból két fő betegséget, a **szőlő aranyszínű sárgaság fitoplazmás betegségét** és az **ESCA-t** kell kiemelnünk, melyek a legtöbb ültetvényben fellelhetők és jól felismerhetők jelenleg. A két betegséggel nem sújtott tőkéken a fürtök nagyrészt egészségesek, a **botrítisz** legfeljebb a darazsak vagy egyéb rovarkártételek nyomán jelentkezik minimális mértékben, de idén alacsony a fertőzési nyomás és a fertőzöttség is.

A szüretet követően se feledkezzünk meg az ültetvényekről, ugyanis az **amerikai szőlőkabóca** rajzása, még ha csökkenő egyedszámú is, de folyamatos. A rovar vektor elleni védekezési döntést a kihelyezett sárga ragacslapok fogásai támogatják.

Dióban országsszerte csökkent a **nyugati dióburok-fúrólégy** rajzása. A kihelyezett sárgalapok 2-20 db imágó/csapda/hét mennyiségben fogták a kártevőt. Az érés függvényében az újabb védekezés még indokolt lehet a kártevő ellen!

Tüh Annamária
Magyar Növényvédő Mérnöki és
Növényorvosi Kamara

Az előrejelzés a Borsod –Abaúj-Zemplén (Szokolczai Soma), Csongrád-Csanád (Tunyoginé Búzás Ilona), Hajdú-Bihar (Gálóczi-Tömösváry Róbert), Jász-Nagykun-Szolnok (Pintér Imre), Komárom-Esztergom (Abdai Éva) és Zala vármegyei (Tüh Annamária) Növényorvosi Kamarák szakembereinek megfigyelései alapján készült.